

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Сучасні технології
у промисловому виробництві**

**МАТЕРІАЛИ
та програма**

**IV Всеукраїнської міжвузівської
науково-технічної конференції
(Суми, 19–22 квітня 2016 року)**

ЧАСТИНА 1

Конференція присвячена Дню науки в Україні

Суми
Сумський державний університет
2016

СЕРТИФІКАЦІЯ ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ ПІД ЧАС ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Лозова К. А., аспірант, СумДУ, м. Суми

Одним з найбільш популярних і актуальних способів оцінювання рівня знань, вмінь і навичок професорсько-викладацького складу є сертифікація. Питаннями впровадження сертифікації викладачів ВНЗ в Україні почали замислюватися нещодавно. Дистанційна та змішана форми освіти не стали винятком. В зв'язку зі стрімким зростанням інтересу до дистанційного навчання, шукаються шляхи його покращення і одним з аспектів надання високого рівня освітніх послуг є підвищення компетентності професорсько-викладацького складу в сфері інформаційних освітніх послуг.

Проблема оцінки компетентності ПВС в формах освіти з широким використанням ІКТ потребує детального опрацювання і починати слід з вивчення та аналізу більш традиційних форм навчання. В силу специфічних особливостей національної галузі освіти викладач в Україні не має можливості виступати тільки викладачем дистанційної форми навчання. Зазвичай він підпорядкований безпосередньо кафедрі, факультету та університету в якому веде свою діяльність. Цей факт зобов'язує враховувати не тільки критерії компетентності викладача в ДО, а й критерії, необхідні для оцінювання середовища в якому він працює, а саме критерії оцінки навиків та знань викладача в класичній освіті.

Визначення рівня компетентності викладачів дистанційної та змішаної форми освіти в першу чергу треба починати зі встановлення критеріїв оцінки набутих викладачем навиків та знань в даних сферах роботи.

В результаті проведеного аналізу вимог до викладача в класичній та дистанційній формах освіти [1, 2] нами були встановлені критерії компетентності викладачів. Всю сукупність відібраних критеріїв було розбито на шість груп, що відрізняються своєю спрямованістю та роллю в визначенні компетентності ПВС в змішаному навчанні (ЗН):

1. Критерії «ПФ» - виконання викладачем представницьких функцій та його робота на імідж ВНЗ
2. Критерії «НМР» - якість та результативність навчально-методичної роботи ПВС
3. Критерії «НІР» - опис об'єму та ефективності науково-інноваційної роботи ПВС
4. Критерії «ВР» - внесок викладача в виховну роботу ВНЗ
5. Критерії «С» - реальний статус викладача ВНЗ
6. Критерії «ЗН» - приналежність викладача до змішаного навчання.

Всього в шести запропонованих групах було виділено 192 критерії оцінювання сформованості компетентності викладача, 55 з них в сфері дистанційного та змішаного навчання (ЗН). Аналіз проводився саме за шостою групою, що вказує на приналежність викладача до змішаного

навчання. В свою чергу, для зручності проведення подальшої їх експертної оцінки, шосту групу критеріїв розділено на три підгрупи, що більш конкретно розмежовують ролі викладача в змішаному навчанні:

- 1) розроблення дистанційних курсів;
- 2) супроводження дистанційного курсу;
- 3) розроблення та супроводження курсів в змішаній формі освіти (для інженерних спеціальностей).

По кожній з виділених підгруп було створено анкету і проведено експертне оцінювання з використання гугл-форм. Метою анкетування є визначення експертами на їх думку найбільш суттєвих критеріїв компетентності викладача, необхідних для проведення сертифікації ПВС в змішаній освіті. Завданням кожного експерта було провести ранжування від 0 – «найменш бажаний критерій» до 10 – «найважливіший критерій» чим і встановити необхідність включення в оцінку сформованості компетентності ПВС для ЗН тих чи інших критеріїв.

Експертна оцінка щодо важливості кожного критерію при визначенні рівня компетентності ПВС в ЗН проводилася з використанням непараметричного критерію Фрідмана.

Емпіричні значення критерію Фрідмана χ^2 порівнювалися з критеріальним при рівні значущості p . Всі обчислення проводилися за допомогою програми IBM SPSS Statistics.

Після проведення експертного аналізу, перевірки гіпотез за допомогою критерію Фрідмана, нами було створено список критеріїв, необхідних для оцінки компетентності викладача в ЗН. В загальному підсумку на основі рішень експертів нами було встановлено 47 критеріїв компетентності викладача змішаної форми освіти для інженерних спеціальностей.

Перспективним для подальших досліджень є використання розробленої системи критеріїв оцінки навиків та знань ПВС для підвищення рівня компетентності викладачів та освітніх послуг при впровадженні змішаної форми освіти в навчальний процес. В подальших дослідженнях ми ставимо за ціль більш глибоко розкрити питання сертифікації ПВС в сфері дистанційної та змішаної форм освіти

Список літератури

1. Курлянд З. Н. Теорія і методика професійної освіти : навч. посіб. / З. Н. Курлянд, Т. Ю. Осипова, Р. С. Гурін, І. О. Бартенева, І. М. Богданова; ред.: З. Н. Курлянд. – К.: Знання, 2012. – 390 с.
2. Мурсова Г. Є. Специфіка роботи викладача в системі дистанційної освіти. IV Міжнародна науково-практична конференція «Освітній процес: погляд зсередини»: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., 29-30 листопада 2010 р.: В 2 т. – Д.: Біла К. О., 2010.